

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 Пс 013883 09 Рев
Бањалука, 10.2.2010. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Стаке Гојковић и Петра Бајића, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Фонд ПИО РС, Б. Л., кога заступа пуномоћник Ж. Р, против туженог ДИП М. А. Д. у стечају из М. Г., кога заступа стечајни управник В. Г., Ул..., М. Г., ради утврђивања основаности потраживања, вс. 198.686,90 КМ, одлучујући о ревизији тужиоца против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 71 0 Пс 013883 09 Пж од 13.5.2009. године, на сједници одржаној 10.2.2010. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се уважава, обје нижестепене пресуде се преиначавају у одбијајућем дијелу утолико што се утврђује да је основано потраживање тужиоца према туженом у износу од 198.686,94 КМ умјесто досуђеног износа од 176.145,84 КМ и тужени обавезује да надокнади тужиоцу трошкове ревизијског поступка у износу од 2.000,00 КМ у року од тридесет дана под пријетњом извршења.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањалуци број 71 0 Пс 013883 08 Пс од 20.2.2009. године дјелимично је усвојен тужбени захтјев тужиоца и утврђено да је основано потраживање тужиоца према туженом у износу од 176.145,84 КМ на име камата и уврштено у општи исплатни ред који је у стечајном предмету сачинио стечајни судија. Одбијен је дио тужбеног захтјева који представља разлику између траженог и досуђеног износа потраживања чија се основаност утврђује, те обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 2.000,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањалуци број број 71 0 Пс 013883 09 Пж од 13.5.2009. године жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда у одбијајућем дијелу потврђена.

Благовремено изјављеном ревизијом тужилац побија другостепену пресуду због погрешне примјене материјалног права и предлаже да се оспорена пресуда преиначи и у цјелости усвоји тужбени захтјев тужиоца уз накнаду трошкова ревизијског поступка.

Тужени није одговорио на ревизију тужиоца.

Ревизија је основана.

У овој парници тужилац тражи да се утврди да је основано потраживање према туженом по основу камата на неплаћене доприносе у износу од 198.686,94 КМ које је оспорено у стечајном поступку који се води против туженог.

У поступку који је претходио доношењу оспорене пресуде првостепени суд је утврдио; да је тужилац у стечајном поступку који се води против туженог пријавио потраживање у укупном износу од 1.949.609,50 КМ од чега на име главног дуга по основу неуплаћених доприноса износ од 963.534,20 КМ, а по основу камата износ од 986.075,30 КМ; да је стечајни управник признао основаним потраживање тужиоца у износу од 1.750.922,56 КМ, у који износ поред главног потраживања су урачунате и камате у износу од 787.388,36 КМ обрачунате по Закону о висини стопе затезне камате („Службени гласник РС“, број 19/01 и 52/06); да је оспорена разлика камата у износу од 198.686,94 КМ обрачуната према Закону о Пореској управи („Службени гласник РС“, број 51/01 до 75/06); да су износи камата обрачунати према оба напријед наведена закона математички тачни.

Налазећи да је према одредби члана 24. Закона о пензијско инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, број 106/05 и 20/07) обвезник уплате доприноса који није уплатио допринос у року доспјелости обавезан да уз доспјели износ доприноса плати и камату по важећим прописима, те да је одредбом члана 4. Закона о пореској управи плаћање буџету фондова по закону о доприносима дефинисано као порез, првостепени суд је закључио да се на износ главног дуга по основу неплаћених доприноса камата има обрачунати према стопи прописаној одредбом члана 88. Закона о пореској управи у складу са одредбом члана 2. Закона о висини стопе затезне камате. Како је висина обрачунатих камата по стопи прописаној чланом 88. Закона о пореској управи већа од износа главног дуга, првостепени суд је примјеном одредбе члана 401. Закона о облигационим односима ("Службени лист" СФРЈ бр. 27/78 до 57/89 и "Службени гласник" РС бр. 17/93, 3/96 и 39/03, у даљем тексту: ЗОО), дјелимично удовољио захтјеву тужиоца утврђујући да је основано потраживање камата до износа од 176.145,84 КМ, док је са преосталим дијелом тужбени захтјев одбио.

Одлучујући о жалби тужиоца другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно утврдио којој категорији припада потраживање тужиоца и како се обрачунавају камате и по којем закону, али да је погрешно примијенио одредбу члана 401. ЗОО која не важи, јер је брисана Законом о измјенама Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 57/89).

По оцјени другостепеног суда, ради правичне заштите дужника и принципа једнакости субјеката у идентичним ситуацијама, иако се у конкретном случају камата обрачунава по стопи прописаној чланом 88. Закона о пореској управи, код утврђене висине обрачунатих камата која је већа од главног дуга потребно је примијенити одредбу члана 4.б Закон о висини стопе затезне камате и ограничити обрачунату камату до висине главног дуга. Из ових разлога је другостепени суд жалбу тужиоца одбио као неосновану и првостепену пресуду у одбијајућем дијелу потврдио.

Основано ревидент указује да је другостепена пресуда заснована на погрешној примјени материјалног права.

Одредбом члана 2. Закона о висини стопе затезне камате прописано је да се одредбе овог закона примјењују на све случајеве у којим затезна камата није регулисана другим законом.

У конкретном случају утврђено је да се главно потраживање тужиоца односи на неплаћене обавезе доприноса, које су према одредби члана 4. Закона о пореској управи дефинисане као порез, па се камата на ова потраживања која нису плаћена у року, обрачунава по стопи прописаној одредбом члана 88. Закона о пореској управи.

Пошто је камата на неплаћене обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање регулисана Законом о пореској управи, на спорни однос се не могу примјенити одредбе Закона о висини стопе затезне камате (члана 2.), па ни одредба члана 4.б тог закона у погледу ограничења висине обрачунате затезне камате. Како одредбама Закона о пореској управи није прописано ограничење висине обрачунатих камата на главни дуг, основано је у цјелости потраживање тужиоца које се односи на камате на неплаћене доприносе.

Погрешно је правно схватање другостепеног суда да се из разлога правичне заштите и једнакости субјеката у идентичним ситуацијама на висину обрачунатих камата требају примјенити ограничења из члана 4. б) Закона о висини стопе затезне камате, јер би и тужилац у обрнутој ситуацији, дакле као дужник, на главни дуг по основу обавеза из члана 4. Законом о пореској управи био у обавези да плати камате по стопи прописаној чланом 88. тог закона.

Из наведених разлога ваљало је примјеном одредбе члана 250. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03 до 49/09, у даљем тексту: ЗПП) обје нижестепене пресуде преиначити и усвојити тужбени захтјев тужиоца у цјелости.

На основу члана 397. став 2. у вези са чланом 396. и 386. став 1. ЗПП суд је обавезао туженог да тужиоцу надокнади трошкове ревизијског поступка који се односе на трошкове судских такса у износу од 2.000,00 КМ у складу са тарифним бројем 1. тачка 1. и 9. Таксене тарифе, као саставног дијела Закона осудским таксама.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић